

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

для здобуття освітнього ступеня «магістр»

на тему:

**«РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА
ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» ЗАСОБАМИ
ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА»**

Вірменко 94 «А»
Світ
21.12.2023р.

Виконала: здобувачка вищої освіти
спеціальності 014.10 «Середня освіта
(Трудове навчання та технології)»

Павленко Віта Віталіївна

Керівник: **С.В. Лісова** професор,
доктор педагогічних наук,

Рецензент: кандидат педагогічних наук,
доцент **М.С. Антонюк**

ЗМІСТ

	Стор
Вступ	6
Розділ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ»	15
1.1. Наукові підходи до трактування суті креативності у психолого-педагогічних дослідженнях.....	15
1.2. Особливості розвитку креативності учнів 10-11 класів на заняттях предмету «Технології».....	19
Висновки до розділу I.....	45
Розділ II. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ДЕКОРАТИВНО- УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА.....	47
2.1. Педагогічна сутність засобів декоративно-ужиткового мистецтва для розвитку креативності учнів 10-11 класів на уроках технологій	47
2.2. Методика розвитку креативності учнів 10-11 класів на заняттях предмету «Технології» засобами декоративно-ужиткового мистецтва...	55
Висновки до розділу II	66
Розділ III. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ»	67
3.1. Організація та проведення педагогічного експерименту.....	67
3.2. Аналіз результатів педагогічного експерименту.....	76
Висновки до розділу III	88
Загальні висновки.....	89
Список використаних джерел.....	95
Додатки.....	80

Додаток А. Календарно-тематичний план занять з технологій в 10 класі з модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»	81
Додаток Б. План-конспект заняття технологій з модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва»	86
Додаток В. Тест Торренса.....	116
Додаток Г. Констатувальна контрольна робота.....	122
Додаток Д. Перевірочна контрольна робота.....	126
Додаток Е. Анкета для вчителів із проблеми розвитку креативності учнів.....	130
Додаток Ж. Анкета для учнів з проблеми розвитку креативності.....	132

АНОТАЦІЇ

Павленко В.В. Розвиток креативності учнів старших класів на заняттях предмету «Технології» засобами декоративно-ужиткового мистецтва. Рукопис.

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2023.

Законом України «Про освіту», рядом державних документів передбачено, що одним з головних завдань закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) є виховання творчої, різнобічної особистості. Важливим у цьому контексті є розвиток креативності учнів старших класів на заняттях предмету «Технології».

Об'єкт дослідження: процес навчання технологій учнів старших класів. Предмет дослідження: розвиток креативності учнів старших класів на заняттях предмету «Технології» засобами декоративно-ужиткового мистецтва.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати, розробити і експериментально перевірити методику розвитку креативності учнів старших класів на заняттях предмету «Технології» засобами декоративно-ужиткового мистецтва.

Основними завданнями дослідження є: 1) на основі аналізу психолого-педагогічної літератури з'ясувати суть креативності учнів, визначити специфіку її розвитку в освітньому процесі на уроках технологій в 10-11 класах; 2) розкрити чинники ефективного застосування засобів декоративно-ужиткового мистецтва та обґрунтувати особливості їх впровадження для розвитку креативності учнів старших класів на уроках технологій; 3) розробити та експериментально перевірити ефективність методики розвитку креативності учнів старших класів на уроках технологій засобами декоративно-ужиткового мистецтва.

У кваліфікаційній (дипломній) роботі проаналізовано наукові підходи до трактування суті креативності у психолого-педагогічних дослідженнях; охарактеризовано особливості розвитку креативності учнів 10-11 класів на уроках технологій; обґрунтовано чинники ефективного використання засобів декоративно-ужиткового мистецтва для розвитку креативності учнів 10-11 класів на уроках технологій; обґрунтовано методику розвитку креативності учнів 10-11 класів на уроках технологій; експериментально перевірено ефективність розробленої методики розвитку креативності учнів старших класів на уроках технологій засобами декоративно-ужиткового мистецтва.

Ключові слова: креативність, декоративно-ужиткове мистецтво, засоби навчання, технології, старші класи.

ANNOTATIONS

Pavlenko V. Development of creativity of high school students in classes of the subject "Technology" by means of decorative and applied arts. Manuscript.

Qualification (diploma) work for obtaining the second level of higher education "master" specialty 014.10 "Secondary education (Labor training and technologies)". Rivne State Humanitarian University, Rivne, 2023.

The Law of Ukraine "On Education" and a number of state documents stipulate that one of the main tasks of general secondary education institutions is the education of a creative, versatile personality. In this context, it is important to develop the creativity of high school students in the classes of the subject "Technology".

The object of the study: the process of teaching technology to high school students. The subject of the research: development of creativity of high school students in classes of the subject "Technology" by means of decorative and applied arts.

The purpose of the research: to theoretically substantiate, develop and experimentally test the methodology of developing the creativity of high school students in classes of the subject "Technology" by means of decorative and applied arts.

The main tasks of the research are: 1) based on the analysis of psychological and pedagogical literature, to find out the essence of students' creativity, to determine the specifics of its development in the educational process in technology lessons in grades 10-11; 2) reveal the factors of effective use of decorative and applied art tools and substantiate the peculiarities of their implementation for the development of creativity of high school students in technology lessons; 3) to develop and experimentally test the effectiveness of the method of developing the creativity of high school students in technology lessons by means of decorative and applied arts.

The qualification (diploma) work analyzed scientific approaches to the interpretation of the essence of creativity in psychological and pedagogical research; the peculiarities of the development of creativity of 10-11 grade students in technology lessons are characterized; the factors of effective use of decorative and applied art tools for the development of creativity of 10-11 grade students in technology lessons are substantiated; the method of creativity development of 10-11 grade students in technology lessons is substantiated; the effectiveness of the developed method of developing the creativity of high school students in technology lessons by means of decorative and applied art was experimentally verified.

Key words: creativity, decorative and applied arts, teaching aids, technologies, senior classes.